

Csecsemő- és kisgyermeknevelő Alapszak

Záróvizsga tételsor

A tételsor

- 1. A neveléstudomány tárgya, főbb területei, interdiszciplináris kapcsolatai. A hazai neveléstudomány jelentősebb képviselői a XX. században. A pedagógia jövőjéről alkotott elképzelések jellemzői.**

Irodalom:

Theo Dietrich: A pedagógiai gondolkodás és a neveléstudomány sajátosságai. In: Brezsnaynszky László – Buda Mariann (szerk.): A neveléstudomány értelmezése i. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2001, 116-125.

Kormos József: Nevelésfilozófia. PPKE BTK, Budapest, 2012, 131-134.

Elérhetőség: https://btk.ppke.hu/uploads/articles/4090/file/kormos_jozsef-nevelesfilozofia.pdf

- 2. A társadalmi integráció keretei, a formális és az informális nevelés változásai. Az intézményes nevelés társadalmi viszonyai, a társadalmi elvárások változásai és azok hatása a nevelés gyakorlatára.**

Irodalom:

Kozma Tamás (1994): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.

- 3. Az egészséges, spontán érés támogatása (a mozgás fejlődése és támogatása, a beszéd fejlődése és támogatása).**

Irodalom:

Balázs, I. (szerk.)(2010). A koragyermekkorai fejlődés megalapozása. Kézikönyv a Biztos Kezdet program munkatársai számára. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest

Michael Cole, Sheila R. Cole (2003). Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest

- 4. A csecsemő- és kisgyermekkor elméleti megközelítései (Erikson, Freud, Piaget).**

Irodalom:

Michael Cole, Sheila R. Cole (2003): Fejlődéslélektan. Osiris kiadó, Budapest 248-259 o., 272-279 o., 402-403 o.

Erik Erikson (2002): Gyermek és társadalom, Osiris Kiadó, 243-271 o.

Vajda Zsuzsanna (2014): A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Budapest.

Mérei Ferenc – V. Binet Ágnes (2006): Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest

5. Az egészséges társas kapcsolatok kialakulásának előzményei: az énkép kialakulása: én és a másik; szociális tanulás; szülő – gyermek kapcsolat.

Irodalom:

Michael Cole, Sheila R. Cole (2003): Fejlődéslélektan. Osiris kiadó, Budapest 150-
Vajda Zsuzsanna (2014): A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Budapest.
Mérei Ferenc – V. Binet Ágnes (2006): Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó Zrt.,
Budapest

6. Az egészséges táplálkozás összetevői csecsemő-és kisgyermek korban. Az anyatejes táplálás, mesterséges táplálás, hozzátáplálás specifikumai.

Irodalom:

Az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja - Az egészséges csecsemő táplálásáról (1. módosított változat)- EGÉSZSÉGÜGYI KÖZLÖNY 21. szám -
www.eum.hu/download.php?docID=3826

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai protokollja az egészséges csecsemő (0-12 hónap) táplálásáról- H I V A T A L O S É R T E S Í T Ő o 2010. évi 104. szám
<http://www.ma ve.hu/uploads/file/VSZK%20protokoll%20csecse mo%20tap lalasa%200-12%20ho.pdf>

<http://kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/6/PDF/2011/18.pdf> - A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai irányelve az 1 és 3 éves kor közötti kisgyermekek táplálásáról

GYERMEKGYÓGYÁSZAT

Online:http://www.klinikaikozpont.u-szeged.hu/pedia/images/pdf/CME_AN/4ANFT/09.pdf

Az egészséges csecsemő táplálása: Csecsemő és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium Az irányelvet összeállították: dr. Arató András, dr. Várkonyi Ágnes

7. A normalitás és abnormalitás fogalma a személyiség fejlődésben. Fejlődési zavarok a gyermekkorban: a fejlődéslélektani modell. Patológiás viselkedésszerveződések a fejlődés folyamatában (problémás pontok) a különböző életszakaszokban: csecsemőkor, kisgyerekkor.

Irodalom

Bagdy, E. 1998, Családi szocializáció és személyiségzavarok, Tankönyvkiadó, Budapest

Murányi –Kovács E.- Kabainé Huszka A., 1988, A gyermekkori és a serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája, Tankönyvkiadó, Budapest

Pinczésné Palásty, I. – Girasek, J (szerk.), 2006, A személyiségfejlődés zavarai szöveggyűjtemény,

Ranschburg , J. 1998., Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

8. A kisgyermeknevelő mentálhigiénés állapota. A kiégés jellemzői; a prevenció lehetőségei.

Irodalom:

Buda Béla: Munkahely és mentálhigiéné. In: Közösségi mentálhigiéné (szerk. Gerevich, J.) Animula, 1997. 51.-63. o.

Ónody Sarolta: Kiégési tünetek (burnout szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei

In: Új Pedagógiai Szemle, 51. évf. 5. sz. 2001 május

<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00049/2001-05-ta-Onody-Kieges.html>

Tomcsányi Teodóra: A mentálhigiéné jelenségvilága. In.: Tanakodó; A mentálhigiéné elmélete, a mentálhigiéné képzés, mentálhigiéné az emberek szolgálatában. Szerk.: (Tomcsányi, T., Grezsa, F., Jelenits, I.) Híd Alapítvány, Budapest, 1999. 16.- 45. o.

9. A családok segélyezése mellett és ellen szóló érvek. A juttatások odaítélésének módja, univerzális és szelektív juttatások jellemzése.

Irodalom:

Zombori Gyula (1994): Szociálpolitika alapfogalmai. TWINS Kiadó, Budapest.

Krémer Balázs (2009): Bevezetés a szociálpolitikába, Napvilág, Budapest.

10. A gyermekvédelem magyarországi gyakorlatának intézményrendszerének bemutatása. A jelző rendszer, a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi szolgálat működése.

Irodalom:

Veczkó József: Gyermekvédelem pszichológiai nézőpontból. Társadalmi, család-és gyermekérdekek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2007. 362.p. ISBN978-963-19-5865-2 II. A gyermekvédelem alapfogalmai és intézményei 55-89.p. XI. Gyermekvédelem és nevelés 302-348.p.

Grosch Mária - Sebestyén Bianka - Dr. Takács Bernadett - Vokony Éva: Gyermekek napközbeni ellátása standardok, irányelvek GYN In:

<http://csaladinapkozi.com/uploads/bejegyzesek/csatolmanyok/533b146a52295.pdf>

2007. GYN-B 1. standard: Család-bölcsőde kapcsolat. GYN-B 4. standard: Nevelés-Gondozás

11. A család fogalma, funkciói, típusai, családok a mai magyar társadalomban. A család életmódja, főbb mutatói. A családi szocializáció tartalma, mechanizmusai.

Irodalom:

Andorka Rudolf (2006): *Bevezetés a szociológiába*. Osiris, Bp. (11. fejezet Család: 393-426)

Cseh-Szombathy László (1979): *Családszociológiai problémák és módszerek*. Gondolat, Bp.

Busi Etelka (): Nevelési szinterek I. A család. ELTE TTK Multimédiapedagógia és Oktatástechnológia Központ Budapest, Pázmány P. sétány 1. http://edutech.elte.hu/multiped/ped_03/ped_03.pdf

Hegedűs Judit (2006): Család, gyermek, társadalom – A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése sorozat. online: <http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf> 9- 23. old

12. A családi élet fejlődésének szakaszai – életciklus modell-, a családi krízisek.

Irodalom:

Margitics Ferenc (2009): A szülői mesterség iskolája. Scolar Kft. Budapest.

Hajduska Mariann (2015): Krízislélektan. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

13. A nevelési stílus és a szülői nevelési stílusok. A szülővel való konzultáció alapelvei.

Irodalom:

Ranschburg Jenő (2011): Érzelmek iskolája. Saxum Kiadó, Budapest.

Insoo Kim Berg (1995): Konzultáció sokproblémás családokkal. Családterápiás olvasókönyv sorozat V., Animula, Budapest. 9-57, 143-167.p.

Koltai Mária (2003): Család-pszichiátria-terápia. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 13- 30.p.

L. Stipkovits Erika (2015): Szeretettel sebezve. Szülőkről felnőtt gyerekeknek. HVG Könyvek Kiadó, Budapest.

14. A különleges bánásmódot igénylő gyerekek nevelése (SNI, BTMN, hátrányos helyzetű és roma gyerekek) a bölcsődében. A szegregáció és integráció fogalma és fajtái.

Irodalom:

Kézikönyv a sajátos nevelési igényről és az integrációról. Szerk: Bécsi, M., Erdei, R., Fegyver, M., Kissné, Török, M. Nyíregyháza, 2006

Borbély Sjoukje: Fogyatékos gyermekek a bölcsődében. A bölcsődei integráció szemléletéről és jelenlegi gyakorlatáról. BGGYTF Budapest, 1995

A köznevelési törvény új fogalomhasználata az SNI-ről:

<http://auti.hu/index.php/erdekepviselet/jogszabalyok/339-a-koeznevelési-toerven-y-uj-fogalomhasznalata-az-sni-rl>

15. A játék elméleti megközelítései, biológiai, pszichológiai magyarázatok. A játékok rendszerezése (Piaget játékelmélete), a játékfajták jellemzői. Az együttlétől az együttműködésig. Csoportosulási formák a gyermekek játékában. Szociális készségek fejlődése az egykorú társakkal való játékban.

Irodalom:

Grastyán Endre (2001): A jövő drogja. Beszélgetések a játékról. In: B. Lakatos Margit (szerk.): Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak. ELTE Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar. Budapest,

Wallon, H.: A játék. In: Olvasókönyv. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes(1983): Gyermeklélektan. Gondolat, Budapest,

Hankiss Elemér(1997): Az emberi kaland. Helikon Kiadó, Budapest

Goffmann, E.(1981): A hétköznapi élet szociálpszichológiája. Budapest, Gondolat,

Piaget, Jean(1987): A szimbolikus játékok osztályozása és fejlődése. Gondolat, Budapest, 1978.

Mérei Ferenc: Gyermeklélektan és ismeretelmélet: Piaget életműve. 1977. In: Piaget, Jean: A szimbolikus játékok osztályozása és fejlődése.Gondolat, Budapest, 1978.

Kulcsár Zsuzsanna: Játék és szabályozó funkciók. In: Olvasókönyv.

16. A multikulturális nevelés történeti kialakulásának körülményeinek ismertetése, a multikulturális nevelés fogalma és dimenziói.

Irodalom:

Torgyik Judit, Karlovitz János Tibor: Multikulturális nevelés. Budapest, 2006. In: <http://mek.oszk.hu/04800/04802/04802.pdf> 26-47. o.

Torgyik Judit: Fejezetek a multikulturális nevelésből. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2005.

Feischmidt Margit: Multikulturalizmus, Osiris Kiadó Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1999.

17. A gyermekirodalom fogalma és jellemzői. Az irodalom szerepe a csecsemő és a kisgyermek fejlődésében. A kisgyermekkor irodalmi műfajai: mondóka, állatmese, gyermektörténet, stb. A mondóka fogalma és fajtái.

Irodalom:

Bauer Gabriella: Gyermekirodalom. Tankönyvkiadó, Budapest 1986.

Bárdos József —Galuska László Pál: Fejezetek a gyermekirodalomból. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2013.

18. A zenei tevékenység módja és alkalmi a bölcsődében. A zenei nevelés tervezése.

Irodalom:

Szöveggyűjtemény az ének - zene és módszertana tantárgyhoz, Budapesti Tanítóképző Főiskola, Budapest 46-69.l

Hegedűsné Tóth Zsuzsanna (2011): Zenével/zenélve a kisgyermekek között In Döbrössy János (szerk.) "Mí ez a gyönyörű?" (Kodály)-zenehallgatóvá nevelés, ELTE, 15

19. A segítő kapcsolat meghatározása, jellegzetességei és elméleti megközelítése humanisztikus szempontból. A segítő kapcsolat megjelenési formái a csecsemő – és kisgyermeknevelő munkájában.

Irodalom:

Exterdéné Zsurkai Iлона, Szarkáné Kövi Márta (2007): Segítő kapcsolat. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest. 122 – 131. oldal

Ritoókné Ádám Magda (1992): A tanácsadás pszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 9 – 31. oldal

Tringer László (2007): A gyógyító beszélgetés. Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest. 15 – 20. oldal

20. Az erőszak elméletek megközelítése. A családon belüli erőszak, a bántalmazás hatása a személyiségfejlődésre. Médiaerőszak.

Irodalom:

Figula Erika (2011): Az erőszak pszichológiai kérdései Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen

Hárdi István (2000): Az agresszió világa. Medicina Kiadó, Budapest